

ŠALIES GYVENTOJŲ SOCIOLOGINIS TYRIMAS DĖL ORGANŲ DONORYSTĖS

užsakovas

NACIONALINIS
TRANSPLANTACIJOS
BIURAS PRIE SAM

vykdytojas

spinter research

A hand holding a glowing lightbulb next to a chalk-drawn magnifying glass on a chalkboard. The magnifying glass is drawn with white chalk on a dark green chalkboard. The lightbulb is held by a hand on the right side of the frame. The background is a dark green chalkboard with some faint white marks.

METODIKA

spinter research

TYRIMO METODIKA

LAIKAS

2025 11 17 – 28

TIKSLAS

Išsiaiškinti šalies gyventojų nuostatas dėl organų donorystės

TIKSLINĖ GRUPĖ

Šalies gyventojai nuo 18 iki 75 metų amžiaus

APKLAUSOS METODAS

Kombinuotas metodas: CATI (*Computer Assisted Telephone Interview*) ir CAWI (*Computer Assisted WEB Interview*)

IMTIS

Tyrimo metu buvo apklausta 1016 respondentų

ATRANKA

Tyrimo naudotas kvotinės atrankos metodas

LOKACIJA

Visa šalies teritorija

DUOMENŲ ANALIZĖ

Analizė atlikta SPSS/PC programine įranga. Ataskaitoje pateikiami bendrieji atsakymų pasiskirstymai (procentai), ir pasiskirstymai pagal socialines-demografines charakteristikas (Žr. Priedus)

STATISTINĖ PAKLAIDA

Atrankiniuose kiekybiniuose tyrimuose visada išlieka statistinės paklaidos tikimybė, į kurią būtina atsižvelgti interpretuojant duomenis.

Pvz.: jeigu apklausę 1000 respondentų gavome, jog 33,9 proc. apklaustųjų atsakė X, tai yra 95 proc. tikimybė, kad tikroji reikšmė yra tarp 31,1 proc. ir 36,7 proc.

Jeigu apklausę 500 respondentų gavome, jog 33,9 proc. apklaustųjų atsakė X, tai yra 95 proc. tikimybė, kad tikroji reikšmė yra tarp 29,9 proc. ir 37,9 proc.

Įverčio tikslumas mažėja, mažėjant analizuojamų atsakymų skaičiui.

Toliau pateikiama lentelė padedanti įvertinti statistinę paklaidą.

%=	3/97	5/95	10/90	15/85	20/80	25/75	30/70	40/60	50/50
N=									
10	10,6	13,5	18,6	22,1	24,8	26,8	28,4	30,4	31,0
30	6,1	7,8	10,7	12,8	14,3	15,5	16,4	17,5	17,9
50	4,7	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,6	13,9
75	3,9	4,9	6,8	8,1	9,1	9,8	10,4	11,1	11,3
100	3,3	4,3	5,9	7,0	7,8	8,5	9,0	9,6	9,8
150	2,7	3,5	4,8	5,7	6,4	6,9	7,3	7,8	8,0
200	2,4	3,0	4,2	4,9	5,5	6,0	6,4	6,8	6,9
300	1,9	2,5	3,4	4,0	4,5	4,9	5,2	5,5	5,7
400	1,7	2,1	2,9	3,5	3,9	4,2	4,5	4,8	4,9
500	1,5	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,3	4,4
600	1,4	1,7	2,4	2,9	3,2	3,5	3,7	3,9	4,0
700	1,3	1,6	2,2	2,6	3,0	3,2	3,4	3,6	3,7
800	1,2	1,5	2,1	2,5	2,8	3,0	3,2	3,4	3,5
1000	1,1	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,1

SOCIALINĒS-DEMOGRAFINĒS CHARAKTERISTIKAS

LYTIS (%)

Vyras	47
Moteris	53

AMŽIUS (%)

18-25 m.	11
26-35 m.	19
36-45 m.	21
46-55 m.	19
56 m. ir daugiau	30

IŠSIMOKSLINIMAS (%)

Aukštasis / neb. aukštasis	37
Aukštesnysis / vidurinis / spec. vidurinis	56
Nebaigtas vidurinis	7

PAGRINDINIS UŽSIĒMIMAS (%)

Aukščiausio, vidutinio lygio vadovas (-ē)	5
Specialistas (-ē), tarnautojas (-a)	35
Darbininks (-ē), tehninis darbuotojas (-a)	27
Smulkus verslininks (-ē)	4
Ūkininks (-ē)	1
Bedarbis (-ē)	5
Pensininks (-ē)	14
Students (-ē), moksleivis (-ē)	6
Uzņemtas namu ūkyje ir neieškau darbo	3

PAJAMOS NAMU ŪKIO NARIUI PER MĒN. (%)

Iki 400 Eur	6
401-500 Eur	14
501-700 Eur	29
701-1000 Eur	27
Daugiau nei 1000 Eur	24

ŠĒIMINĒ PADĒTIS (%)

Nevedējs / netekējusi	25
Vedējs / ištekejusi, gyvena neregistruotojē santuokojē	62
Kita	13

GYVENAMOJI VIETA (%)

Didieji miestai	45
Kitas miestas, rajono centras	27
Kaimo vietovē	28

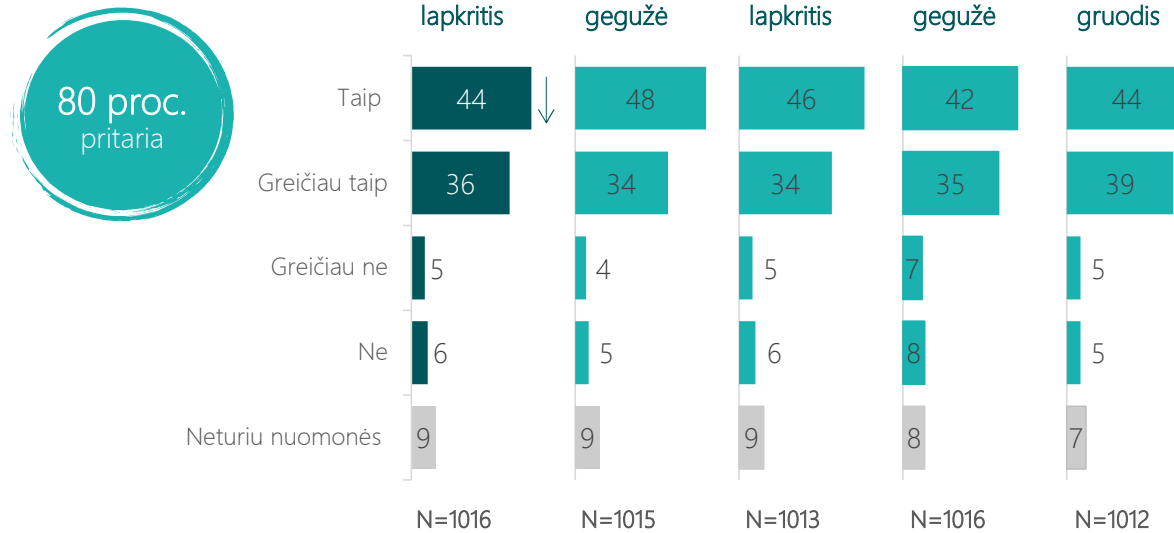
REZULTATAI

PRITARIMAS ORGANŲ DONORYSTEI (PROC.)

Ar pritariate organų donorystei?

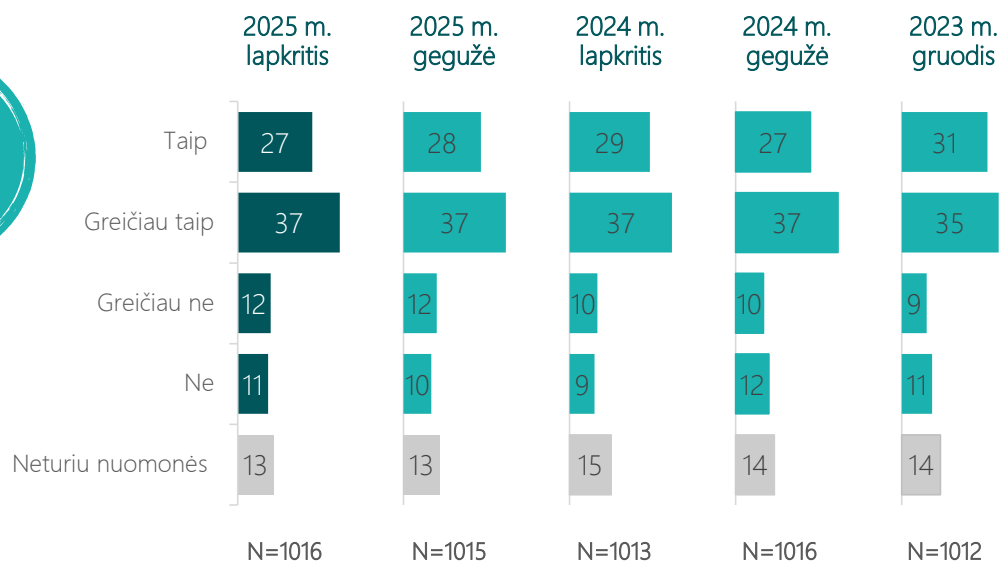
Organų donorystei dažniau pritaria (taip / greičiau taip) moterys ir aukščiausio išsimokslinimo respondentai.

SUTIKIMAS DONORYSTEI DOVANOTI MIRUSIO ARTIMOJO ORGANUS (PROC.)

Ar sutiktumėte donorystei dovanoti mirusio artimojo organus, jei būdamas gyvas jis nebuvo pasirašęs sutikimo, o nuomonės šiuo klausimu nebuvo pareiškęs?

64 proc.
sutiktų

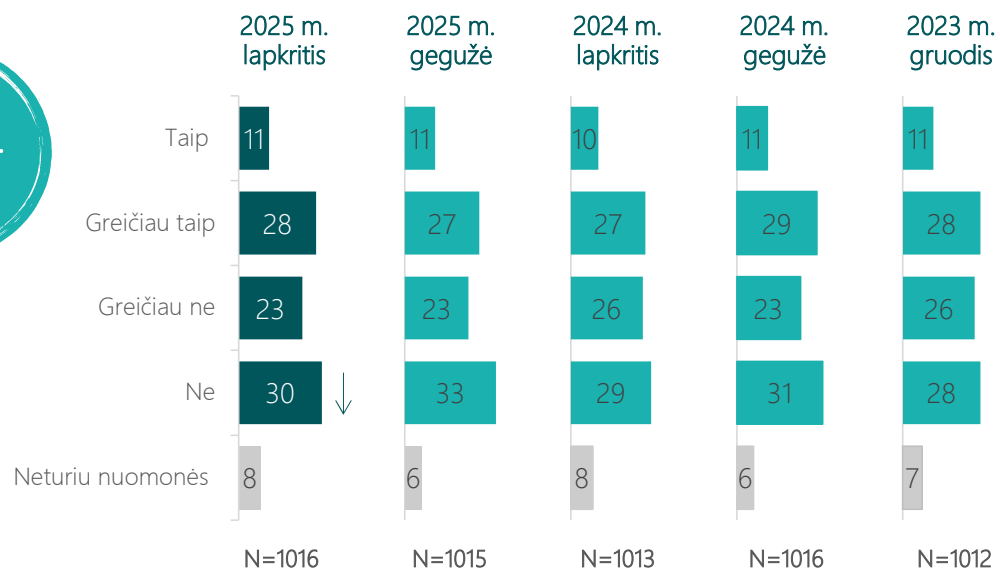

Dovanoti mirusio artimojo organus donorystei dažniau sutiktų (taip / greičiau taip) aukščiausio išsimokslinimo tyrimo dalyviai.

GALIOJANTIS ORGANŲ IR AUDINIŲ DONORYSTĖS MODELIS LIETUVOJE (PROC.)

Ar žinote koks organų ir audinių donorystės modelis galioja Lietuvoje?

39 proc.
žino

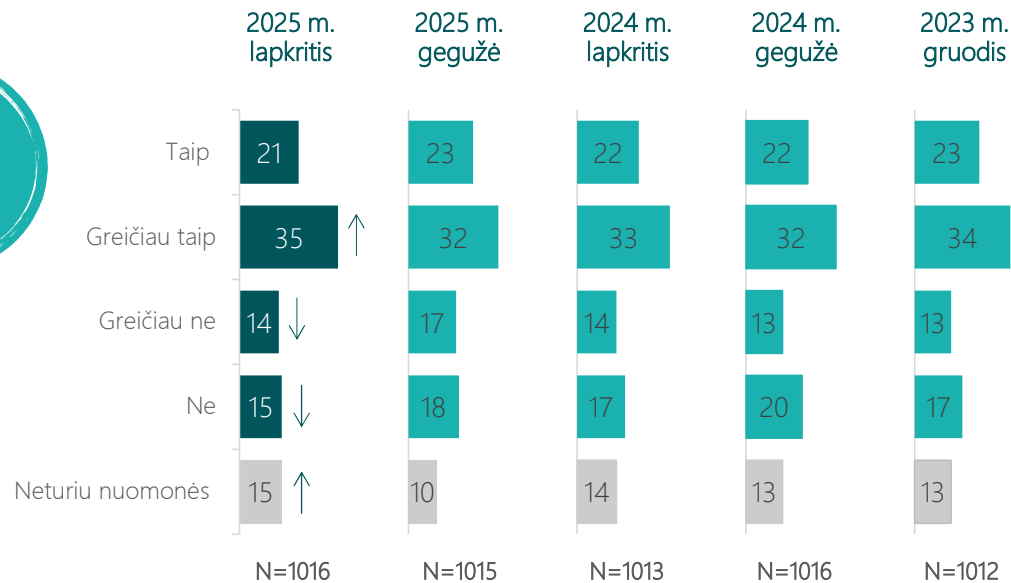

Galiojantį donorystės modelį dažniau žino (taip / greičiau taip) vyrai, aukščiausio išsimokslinimo ir didžiausių pajamų apklaustieji.

PRITARIMAS "OPT-OUT" DONORYSTĖS MODELIIUI (PROC.)

Ar pritartumėte donorystės modeliui, kurio esmė – žmogus laikomas potencialiu donoru, jei nepareiškė tam prieštaravimo?

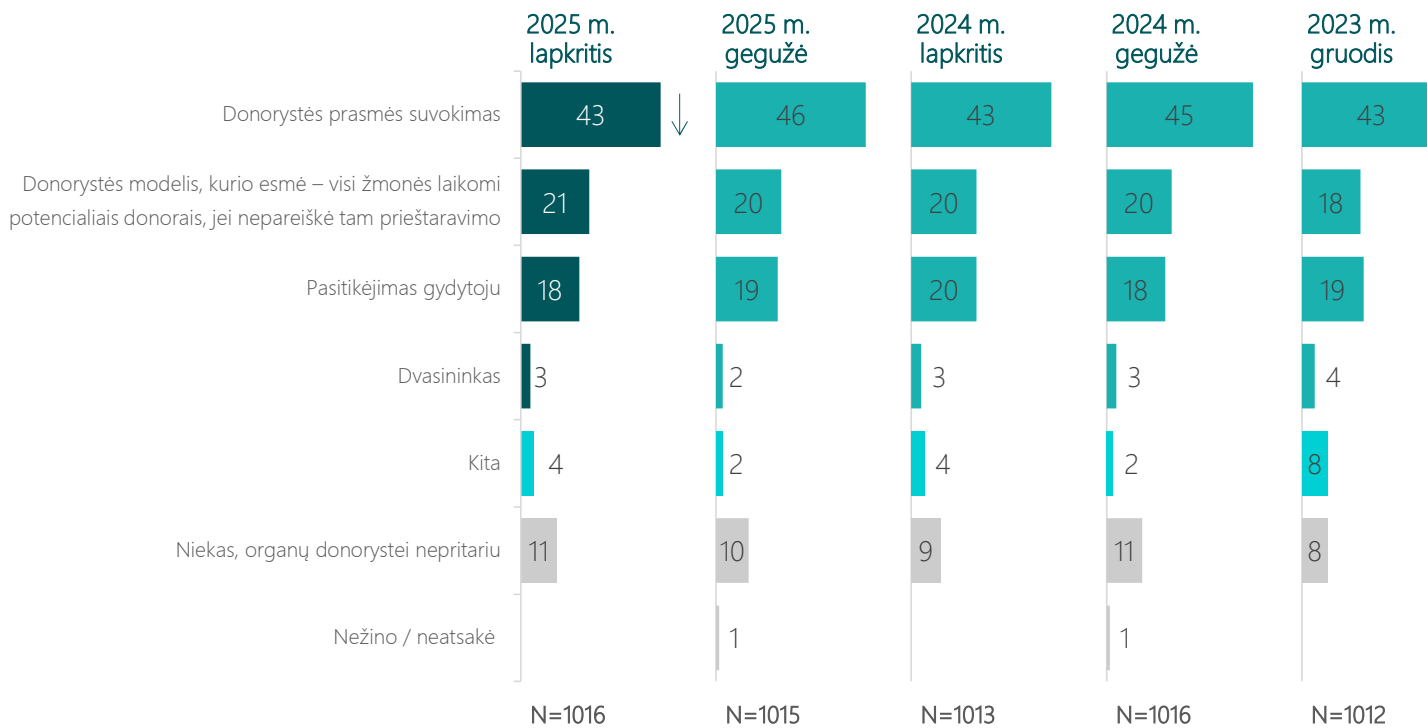
56 proc.
pritarty

Tokiam donorystės modeliui dažniau pritaria (taip / greičiau taip) aukščiausio išsimokslinimo tyrimo dalyviai.

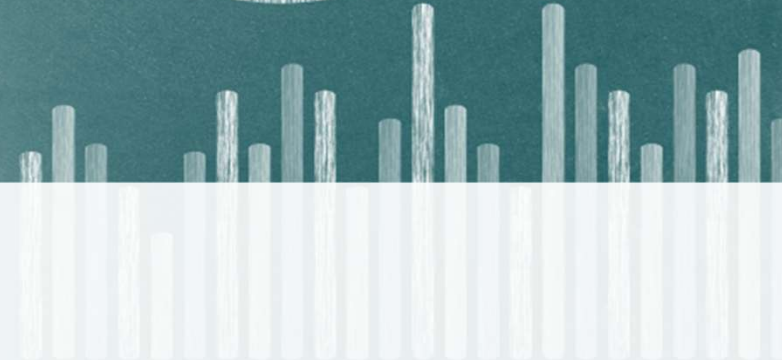
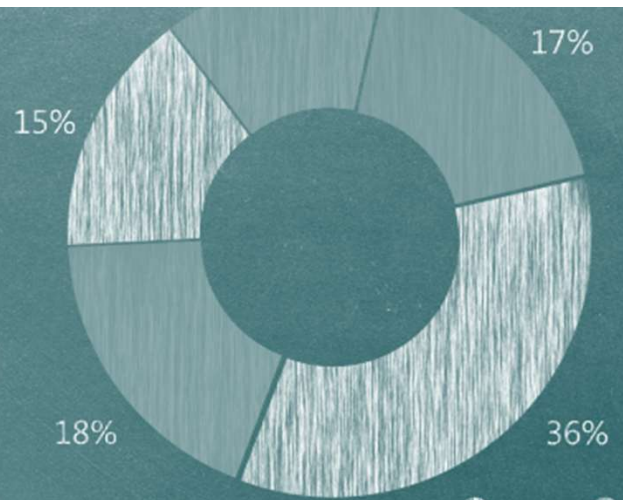
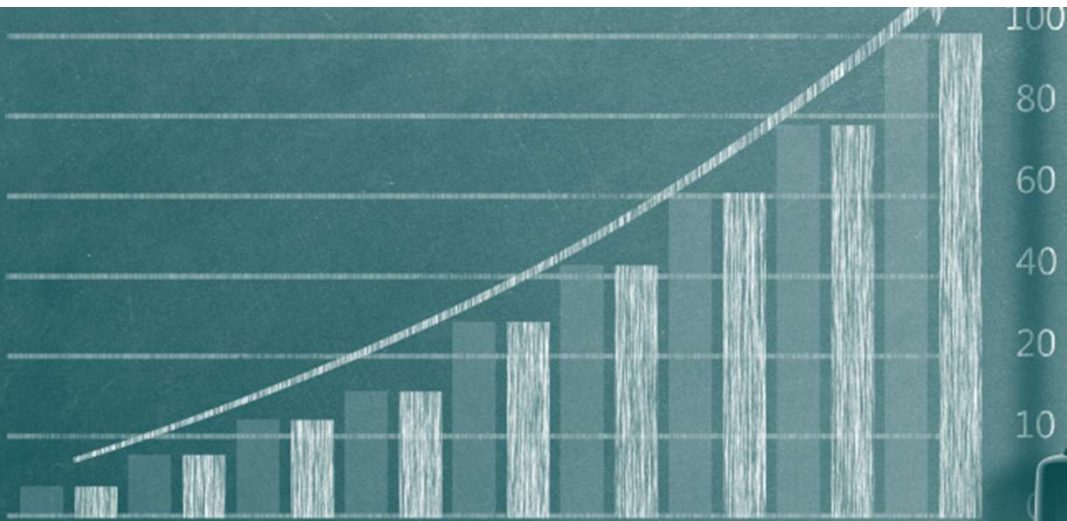
VEIKSNIAI, DARANTYS DAUGIAUSIAI ĮTAKOS APSISPRENDIMUI PRITARTI ORGANŲ DONORYSTEI (PROC.)

Kas labiausiai lemtų Jūsų apsisprendimą pritarti organų donorystei?

Donorystės prasmės suvokimą dažniau nurodo aukščiausio išsimoklinimo tyrimo dalyviai.

Organų donorystei dažniau nepritaria kaimo vietovių gyventojai.

51%
32%
17%

APIBENDRINIMAS

APIBENDRINIMAS

- Organų donorystei pritaria 80 proc. šalies gyventojų: 44 proc. (sumažėjo nuo 48 proc., 2025 m. gegužės mėn.) pritaria, 36 proc. - greičiau pritaria.
- 64 proc. respondentų sutiktų donorystei dovanoti mirusio artimojo organus, jei būdamas gyvas jis nebuvo pasirašęs sutikimo, o nuomonės šiuo klausimu nebuvo pareiškęs: 27 proc. sutiktų, 37 proc. - greičiau sutiktų.
- 39 proc. tyrimo dalyvių žino, koks organų ir audinių donorystės modelis galioja Lietuvoje: 11 proc. žino, 28 proc. - greičiau žino.
- 56 proc. apklaustųjų pritartų modeliui, kurio esmė – žmogus laikomas potencialiu donoru, jei nepareišké tam prieštaravimo: 21 proc. pritartų, 35 proc. (padidėjo nuo 32 proc.) - greičiau pritartų.
- Dažniausiai apklaustųjų apsisprendimą pritarti organų donorystei lemtų donorystės prasmės suvokimas (43 proc., sumažėjo nuo 46 proc.). Kiti dažniau nurodyti aspektai: donorystės modelis, kurio esmė – visi žmonės laikomi potencialiais donoriais, jei nepareišké tam prieštaravimo (21 proc.) ir pasitikėjimas gydytoju (18 proc.).

Kontaktinė informacija

UAB Spinter tyrimai
info@spinter.lt
vytaute@spinter.lt

tel. +370 63720595

spinter research